

26. Teurastamo

Teurastamon toimintakertomus¹⁾ v:lta 1943 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 16 p:nä 1942 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi varatuomari E. Tulenheimon sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteentohtori W. Ehrströmin, tarkastaja S. Koskisen, osastonhoitaja F. Moisan ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli johtaja V. V. Salovaara. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteen-tohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteeri A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1943 11 kertaa ja sen käsittelemien asiain pykäläluku oli 133 sekä lähetettyjen kirjeiden luku 48.

Lausunnot y.m. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: tonttien varaamista teurastamon ja kalasataman läheisyydestä lihan- ja kalanjalostuslaitoksia varten; uuden syväjäädäyttämön rakentamista; tukkumyyntihallin ja lihantarkastamon lattiain korjaamista ja kellaritilan järjestämistä sen yhteydessä; kalasataman järjestyssääntöjä; kalasataman avaamista ja vihkäistilaisuuden järjestämistä; nosturin hankkimista kalasatamaan; ponttoonisillan rakentamista kalasatamaan; palopostien järjestämistä teurastamoalueella; teurastamon pakettiauton asettamista liikenteeseen; auton perävaunun siirtämistä terveydenhoitolautakunnan kirjoista teurastamon käyttöön ja hallintaan; suolakalavaraston rakentamista kalasatamaan; työvaatteiden ja jalkineiden kuivaushuoneen sisustamista teurastajien pukuhuoneeseen.

Kalasatama. Kalasataman neuvottelukuntaan kuuluivat puheenjohtajana v.t. toimitusjohtaja W. Ehrström sekä jäseninä johtaja V. J. Auvinen edustaen Suomen kalakauppiaitten liittoa, kalastusneuvos G. Gottberg, edustaen Nylands fiskarförbund nimistä liittoa, kalastusneuvos V. Jääskeläinen edustaen Suomen kalastusyhdistystä, kauppias N. Karlsson edustaen Helsingin kalakauppiaitten yhdistystä, tarkastaja S. Koskinen teurastamolautakunnan edustajana sekä johtaja K. A. Uusimäki edustaen Vähittäiskuluttajat nimistä yhtymää. Neuvottelukunnan kokouksiin osallistui lisäksi kansanhuollonjohtaja I. Rauhanen. Sihteerinä toimi kansanhuoltolautakunnan sihteeri, varatuomari E. Sirviö. Neuvottelukunta kokoontui v. 1943 4 kertaa.

Kalasatama vihittiin tarkoitukseensa kesäkuun 29 p:nä ja avattiin liikenteeseen heinäkuun 1 p:nä.

Teurastamon toiminta

Henkilökunta. Toimitusjohtaja H. Tallqvistin ollessa edelleen koko kertomusvuoden sotapalveluksessa hoiti toimitusjohtajan tehtäviä kaupungineläinlääkäri W. Ehrström oman toimensa ohella sekä hänen ollessaan vuosilomalla elokuun 4 p:stä 14 p:ään apulaisjohtaja J. Sjölund, joka tällöin oli osittain lomautettu sotapalveluksesta. Apulaisjohtaja J. Sjölund oli lomautettuna armeijasta tammikuun 29 p:stä helmikuun 20 p:ään, josta ajasta hän oli sairaana tammikuun 29 p:n ja helmikuun 18 p:n välisen ajan sekä heinäkuun 12 p:stä 21 p:ään, jolloin hän nautti osan vuosilomastaan. V.t. apulaisjohtaja O. K. Lönnmark määrättiin apulaiseläinlääkäriksi huhtikuun 1 p:stä lähtien. Tarkastuseläinlääkäri B. O. Engdahl oli lomautettuna armeijasta maaliskuun 4 p:stä huhtikuun 3 p:ään, jolloin hän nautti v:n 1942 vuosilomansa sekä elokuun 1 p:stä 29 p:ään, josta hän käytti v:n 1943 vuosilomaansa varten elokuun 16 p:n ja 29 p:n välisen ajan. Tarkastuseläinlääkäri T. Troberg oli lomautettuna tammikuun 3 p:stä helmikuun 3 p:ään sekä elokuun 11 p:stä syyskuun 30 p:ään nauttien v:n 1943 vuosilomansa elokuun 20 p:n ja syyskuun 2 p:n väli-

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukktiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1944/45.

senä aikana. Kirjanpitäjä O. V. Salmi oli sotapalveluksessa koko kertomusvuoden viransijaisenaan edelleen vaakaaja K. K. Carlander.

Teurastamon henkilökuntaan kuuluivat edellä mainittujen lisäksi apulaiseläinlääkäri, kassanhoitaja, joka oli synnytykslomalla kesäkuun 9 p:stä elokuun 31 p:ään sijaisenaan nuorempi toimistoapulainen, 2 nuorempaa toimistoapulaista, joista toinen oli koko kertomusvuoden sotapalveluksessa, vahtimestari, 2 triikiintutkijaa, hallin yliesimies, 3 halliesimiestä, joiden toimista yksi oli avoinna, jäähyttämön hoitaja, tarkastusapulainen, jonka toimi oli avoinna, leimaaja, joka oli sotapalveluksessa, tainnuttaja, näytteenottaja, 6 halliapulaista, joista yksi oli sotapalveluksessa ja yhden toimi oli avoinna, 7 vaakaajaa, joista yksi oli sotapalveluksessa, yksi hoiti teurastusosaston esimiehen tointa ja yksi määrättiin heinäkuun 1 p:stä lukien kalasataman tilapäiseksi esimieheksi, käyttöpäällikkö, 2 koneenkäyttäjää, 3 lämmittäjää, portinvartija, 3 vartijaa, joista yksi oli sotapalveluksessa ja yksi virkavapaana tammikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään, navettamies sekä 2 siivoojaa. Tilapäistä työvoimaa varten myönnetystä määrärahasta palkattiin lisäksi tilapäinen toimistoapulainen, ylimääräinen toimistoapulainen syyskuun 16 p:stä lukien, tilapäinen vuotienleimaaja, joka oli sotapalveluksessa, 2 korjausmiestä koneosastolle, 2 tilapäistä siivoojaa, joista toinen heinäkuun 1 p:stä lukien, 7 apu- ja puhtaanapitotyöntekijää, joista 4 oli sotapalveluksessa koko kertomusvuoden ja yksi tammikuun 1 p:stä helmikuun 26 p:ään sekä heinäkuun 23 p:stä joulukuun 31 p:ään, 11 teurastajaa, joista 2 oli sotapalveluksessa koko vuoden, yksi maaliskuun 5 p:ään saakka, yksi toukokuun 21 p:ään saakka, yksi toukokuun 21 p:stä lähtien ja 1 työpalveluksessa kesäkuun 30 p:stä lähtien, sekä vielä 3 ylimääräistä apu- ja puhtaanapitotyöntekijää joulukuun 20 p:stä lähtien.

Sairaslomaa nautti henkilökunnasta 27 henkilöä yhteensä 549 vuorokautta ja tapaturmien johdosta oli työhön kykenemättöminä 7 henkilöä yhteensä 96 vuorokautta.

Teurastamon viran- ja toimenhaltijain kokonaisluku oli seuraava:

	Miehiä	Naisia	Miehistä sotapalveluksessa
Sääntöpalkkaisia viran- ja toimenhaltijoita	36	7	10
Tilapäistä työvoimaa sekä tuntipalkkaa nauttivia	22	7	8
Yhteensä	58	14	18

Toimiensa puolesta jakaantui teurastamon käytettävänä oleva henkilökunta, sotapalveluksessa olevat poishuettuina, seuraavasti:

	Miehiä	Naisia		Miehiä	Naisia
Eläinlääkäreitä	1	1	Lihan tukkumyyntihallin henkilökuntaa:		
Kansliahenkilökuntaa	1	4	Halliesimies	1	—
Laboratoriohenkilökuntaa ...	1	2	Vaakaajia	3	—
Hallin yliesimies	1	—	Konekeskuksen henkilökuntaa:		
Jäähyttämön hoitaja	1	—	Käyttöpäällikkö	1	—
Teurastushallien henkilökuntaa:			Koneenkäyttäjää	2	—
Halliesimies	1	—	Lämmittäjiä	3	—
Tainnuttaja	1	—	Korjausmiehiä	2	—
Näytteenottaja	1	—	Muuta henkilökuntaa:		
Vuotien leimaaja	1	—	Halliapulaisia	3	—
Teurastajia	8	—	Vartijoita	3	—
Lihantarkastamon henkilökuntaa:			Navettamies	1	—
Halliesimies	1	—	Aputyöntekijöitä	1	5
Tarkastusapulainen	1	—	Siivoojia	—	2
Kalasataman esimies	1	—	Yhteensä	40	14

Edellä mainittu henkilökunta hoiti samalla kalasataman vartijain ja puhtaanapitotyöntekijäin tehtäviä.

Teurastusosastot. V. 1943 teurastus lisääntyi 3 111 eläimellä eli 66.0 %:lla edelliseen vuoteen verrattuna, ollen kokonaisteurastus kuitenkin vain 9.2 % v:n 1938 teurastuksesta. Teurastettujen sikojen luku kohosi 78.7 %:lla, lehmien, hiehojen ja vasikoiden 52.4 %:lla sekä sonnien ja härkien 270 eläimellä eli 148.4 %:lla. Viimeksi mainitussa ryhmässä oli härkiä vain 16 kpl, joten n.s. härkien kasvattamista koskevan lain vaikutukset eivät vielä kertomusvuonna tulleet näkyviin.

Suurin vaikutus teurastuksen lisääntymiseen on ilmeisesti ollut niillä toimenpiteillä, joita selostettiin jo edellisen vuoden toimintakertomuksessa sekä lisäksi yleisellä karjankannan lisääntymisellä, joka taasen tarkemmin käy selville lihan tarkastamon antamista tiedoista. Taloussikojen pito vaikutti myös osaltaan teurastuksen kasvamiseen; vuoden loppupuolella niitä teurastettiin laitoksessa yhteensä 388 kpl. Tässä yhteydessä mainittakoon, että sitten kun tarkoitusta varten oli saatu nestemäistä polttoainetta, teurastamon auto asetettiin joulukuun 1 p:stä lukien liikenteeseen taloussikojen kuljetuksen helpottamiseksi.

Teurastusosastoilla teurastehtiin ja tarkastettiin v. 1939—43 seuraava määrä eläimiä:

	1939	1940	1941	1942	1943
Sonneja ja härkiä	5 007	4 677	381	182	452
Lehmiä	22 571	34 771	3 382	2 253	2 367
Hiehoja ja isoja vasikoita	18 946	22 538	1 493	548	1 678
Pikkuvasikoita	5 549	5 623	694	315	704
Lampaita ja vuohia	15 643	14 055	276	79	279
Sikoja	30 210	15 560	3 147	1 164	2 114
Porsaita.....	259	148	67	31	21
Hevosia ja hirviä	154	1 477	400	140	208
Yhteensä	98 339	98 849	9 840	4 712	7 823

Edellä luetellut v:n 1943 ruhot vastasivat 685 388 kg lihaa, josta 66.8 % oli nautakarjan, 0.5 % lampaan, 25.5 % sian ja porsaan sekä 7.2 % hevosen lihaa.

Tarkastuksessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 4 sonnia, 1 lehmä sekä 3 hiehoa ja isoa vasikkaa kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja, kpl kg		Hylättyjä ruhonosia, kpl kg		Kaikkiaan, kg
Lehmiä	1	108	35	338	446
Hiehoja ja isoja vasikoita	2	42	2	14	56
Pikkuvasikoita	6	64	—	—	64
Lampaita	1	4	1	1	5
Sikoja	1	56	39	188	244
Hevosia	—	—	1	7	7
Hirviä	—	—	1	4	4
Yhteensä	11	274	79	552	826

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 2 493 kg elimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 3 319 kg.

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet oli tuotu kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita	Rautateitse saapuneita	Kaikkiaan
Raavaita	2 718	2 483	5 201
Lampaita ja vuohia	157	122	279
Sikoja ja porsaita	1 816	319	2 135
Hevosia	110	98	208
Yhteensä	4 801	3 022	7 823

Karjatallien käyttö. Talleissa yötä olleiden eläinten määrä ilmenee seuraavista numeroista.

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita	339	186	326	244	177	196	180	164	274	467	452	346	3 351
Vasikoita	25	22	37	24	45	59	25	24	41	45	80	41	468
Lampaista	11	9	6	3	14	10	4	11	9	48	63	16	204
Sikoja	85	60	100	51	34	39	200	106	64	99	186	186	1 210
Porsaita	—	—	1	—	—	—	—	1	—	7	33	11	53
Hevosia	7	9	3	3	1	19	5	—	2	10	47	37	143
Yhteensä	467	286	473	325	271	323	414	306	390	676	861	637	5 429

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 69.4 %. Raavaista ja vasikoista oli yli yön 73.4 %, lampaista 73.1 %, hevosista 68.8 % sekä sioista ja porsaista 59.2 %.

Rehuja myytiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Olkia kg	1 383	552	710	543	438	496	170	121	47	271	1 072	789	6 592

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten suolia ja mahoja:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavasten, kpl	436	226	325	292	202	277	292	245	457	672	668	420	4 512
Sikojen ja hevosten, kpl	111	126	125	74	89	92	337	182	196	241	392	365	2 330
Pikkuvasikoiden, lampaiden ja porsaiden, kpl	50	39	47	40	66	74	53	56	59	170	229	95	978

Vuotien tarkastus. Vuotien tarkastuksessa kiintyy huomio ensi sijassa teurastamovuotien ja n.s. maalaisvuotien pääasiassa teurastuksesta johtuviin huomattaviin eroavaisuuksiin. Ensiluokkaisia teurastamovuotia leimattiin 97.0 %, toisen luokan vuotia 2.8 % ja kolmannen luokan vuotia 0.2 %, kun taasen maalaisvuotien vastaavat prosenttiluvut olivat 54.2 %, 35.5 % ja 10.3 %. Nylkyvikoja oli teurastamon vuodissa ainoastaan 0.08 % ja luonnonvikoja 2.9 %. Maalaisvuodissa havaituista teurastus- y.m. vuoden arvoa alentavista virheistä mainittakoon m.m. seuraavaa: Virheellinen pisto on hyvin yleistä. Pistohaava olisi vedettävä kaulan alaosaan keskiviivaan siten, että kaulan verisuonet katkaistaan veitsellä ensimmäisen kylkiluuparin etupuolelta. Kotioloissa sen sijaan käytetään usein n.s. juutalaisteurastusta. Kurkku leikataan poikki tai suoritetaan pisto muuten sivulta, jolloin poskinahat rikkoutuvat. Sellaisia vuotia, joissa poskinahat oli tällä tavalla viilletty rikki, oli useita. Tätä osaa nahasta ei tällöin enää voi käyttää tehtaissa vaan riekaleet kelpaavat korkeintaan liimateollisuuteen. Myöskin esiintyi vuotia, jotka polven kohdalta oli piirretty väärin, niin että niihin jäi polvipussi, joka kaavin-koneessa rikkoontuu pilaten koipinahan. Oikea nylkeminen edellyttää, että piirros kulkee polven yli eikä sen sivuitse. Vuodat olisi vähän jäähdytettävä suolattava 1—2 mm:n rakeisella keittosuolalla. Muuten ne muuttuvat 2—3 päivässä limaisiksi ja niihin muodostuu hautumia, joiden kohdalta karvat irtoavat. Suolaaminen on tärkeätä varsinkin silloin kun kuljetusvaikeuksia voi sattua.

Kansanhuoltoministeriön päätöksen mukaan on ensiluokkaisten nautaan ja hevosten vuotien sekä vasikan nahkojen oltava virheettömästi pistettyjä ja piirrettyjä sekä huolellisesti puhdistettuja lihasta, verestä, rasvasta ja lannasta. Edelleen vaaditaan, että niistä on poistettu turpa, sarvet, sorkat, utareet, kivekset, häntäruoto ja lisäkynttyset sekä että niissä ei ole näkyvää pintahankautumaa eikä nylkemisestä aiheutunutta reikää, nahan valmistukselle haitallista viillosta tai permunreikää kauempana kuin 10 cm:n, vasikassa 5 cm:n etäisyydellä virheettömässä avauksessa muodostuneesta reunasta sekä että vuodot on asianmukaisesti säilytetty.

Useimmat nylkemisestä aiheutuneet reiät, vuodon käyttöarvoa alentavat viillokset, permunreiät, pisto- ja piirrosviat, lantahautumat sekä vasikassa koinssyömät tai karvan lähtöä aiheuttavat hautumat painavat nahan heti alempaan luokkaan, johon kuuluvista vuodista maksetaan huomoinpi hinta.

Nämä moninaiset virheet vältetään parhaiten siten, että vuodon nylkeminen annetaan tähän työhön täysin perehtyneen ammattimiehen tehtäväksi tai mieluummin lähete-tään suoritettavaksi teurastamossa. Teurastamoissa on tapana, että teurastajat työskentelevät työryhmissä, joiden kesken on koko vuoden käynnissä kilpailu virheettömien vuotien aikaansaamiseksi. Tästä johtuu osaltaan se, että teurastamoissa päästään niin hyviin tuloksiin.

Teurastamossa teurastettujen eläinten vuotia tarkastettiin eri kuukausina seuraavat määrät:

	Tarkastettu, kpl	Leimattu, kpl			Nylkyvikoja,		Luonnon- vikoja,	
		I lk.	II lk.	III lk.	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	492	478	14	—	3	0.6	11	2.2
Helmikuu	254	249	5	—	—	—	5	2.0
Maaliskuu	404	394	9	1	1	0.2	9	2.2
Huhtikuu	307	287	17	3	—	—	20	6.5
Toukokuu	261	246	12	3	—	—	15	5.7
Kesäkuu	358	330	26	2	—	—	28	7.8
Heinäkuu	332	312	19	1	—	—	20	6.0
Elokuu	289	276	13	—	—	—	13	4.5
Syyskuu	481	469	12	—	—	—	12	2.5
Lokakuu	790	783	7	—	—	—	7	0.9
Marraskuu	839	833	6	—	—	—	6	0.7
Joulukuu	497	488	8	1	—	—	9	1.8
Yhteensä	5 304	5 145	148	11	4	0.1	155	2.9

Lisäksi tarkastettiin seuraavat määrät maalaisvuotia:

	Tarkastettu, kpl	Leimattu,		
		I lk.	II lk.	III lk.
Tammikuu	916	545	287	84
Helmikuu	1 098	657	383	58
Maaliskuu	1 064	622	356	86
Huhtikuu	1 279	748	452	79
Toukokuu	1 073	583	358	132
Kesäkuu	895	501	322	72
Heinäkuu	635	353	233	49
Elokuu	583	289	228	66
Syyskuu	689	313	265	111
Lokakuu	689	394	201	94
Marraskuu	1 164	501	482	181
Joulukuu	602	291	225	86
Yhteensä	10 687	5 797	3 792	1 098

Siipikarjateurastamo. Kertomusvuonna oli siipikarjateurastamo vuokrattuna tammikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään lihanleikkausta varten.

Metsänriistan lajittelun ja kaupan keskittämiseksi ja järjestämiseksi teurastamon alueella avattiin syyskuun 1 p:nä siipikarjateurastamossa erityinen osasto tätä tarkoitusta varten. Se osoittautuikin tarpeen vaatimaksi, ja asiakkaat olivat järjestelyyn tyytyväisiä. Osastoa käyttivät hyväkseen yksinomaan syväjäädättämön säilytystilojen vuokraajat, joten siitä näin ollen oli hyötyä juuri mainitulle osastolle eikä riistan lajittelua tarvinnut suorittaa syväjäädättämön kylmyydessä eikä sen altaissa eteissuojissa ja käytävissä.

Samanaikaisesti avattiin siipikarjateurastamossa osasto kaniinien teurastusta varten. Se tuli nopeasti tunnetuksi ja saavutti yleisön jakamattoman suosion, varsinkin voimassa olevan halvan taksansa ansiosta. Eri kuukausina teurastettiin osastossa kaniineja seuraavasti:

Kuukausi	Kaniineja	Kuukausi	Kaniineja
Syyskuu	333	Marraskuu	1 544
Lokakuu	1 335	Joulukuu	2 007
			Yhteensä 5 219

Mainittakoon vielä, että lain määräämä metsänriistan merkintä siirtyi syväjäädättämössä säilytettävän tavaran osalta teurastamon hoidettavaksi. Merkitsijöiksi määräsi maistraatti jäähdyttämön hoitaja F. Nyströmin ja portinvartija J. E. Leivon, vapauttaen samalla vaakaaja R. Nyholmin mainitusta tehtävästä.

Lihantarkastamossa tarkastettujen ruhojen luku kohosi edellisestä vuodesta 6 840 eli 56.9 %. Erikoisesti kiinnittää huomiota pikkukasikoiden huomattava lukumäärä, 12 263, joka on 65.0 % koko tarkastetusta ruhomäärästä sekä vielä tarkastettujen hiehojen ja isojen vasikoiden lisäys, 68.8 %, mikä kaikki on osoituksena karjakannan jatkuvasta kasvamisesta.

Lihantarkastuksessa on syytä kiinnittää huomiota suureen hylätyn lihan ja elimien määrään, josta mainittakoon seuraavat tiedot: Lihantarkastamossa hylättiin 24 301.5 kg eli 3.2 % koko tarkastetusta lihamäärästä. Suurin vastaava prosenttiluku oli tätä ennen v. 1938, nimittäin 2.5 %. Teurastusosastoilla sitä vastoin hylättiin vain 0.5 % lihaa, ollen aikaisemmin suurin vastaava prosenttimäärä v. 1938 0.9 %. Syy hylkäysprosentin suuruuteen johtuu lihan pilaantumisesta kuljetuksen aikana. 4.6 % kaikista tarkastetuista ruhoista osoitti pilaantumisen merkkejä. Teurastusosastoilla ei luonnollisestikaan esiintynyt lihan pilaantumista. Toisena syynä korkeaan hylkäysprosenttiin on ollut tarkastettavaksi tuotu suuri määrä sairaiden eläinten lihaa. Lukuunottamatta suoraan hylättyjä tutkittiin lihan-tarkastamossa bakteriologisesti 297 ruhoa. Teurastusosastoilla tutkittiin niitä ainoastaan 9 kpl. Prosenttuaalisesti on suhde 1.6 % ja 0.1 %. Hylkäämisen syynä lihan-tarkastamossa on vielä mainittava ruhojen ja elimien likaantuminen, joka taasen johtuu niiden kuljetamisesta tarkoitukseen sopimattomissa rautatievaunuissa. Yllä esitetyt numerot osoittavat, miten tärkeätä olisi, että kaikki kaupunkiin tuleva liha saataisiin siellä teurastetuista eläimistä. Ennen sotaa kulkikin kehitys toivottuun suuntaan. Ennen v. 1936 oli lihamäärä kiloissa laskettuna suurempi lihan-tarkastamossa kuin teurastusosastoilla, mutta v. 1936—40 oli lihamäärä teurastusosastoilla jopa kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin lihan-tarkastamossa. V:sta 1941 lähtien on lihan-tarkastamo jälleen saavuttanut suuremman määrän. Lihantarkastamossa hylättiin elimiä kiloissa laskettuna melkein yhtä paljon kuin lihaakin. Teurastusosastoilla taasen oli hylättyjen elimien kilomäärä huomattavasti hylättyä lihamäärää suurempi. Suurimpana syynä elimien hylkäämiseen on maksamato raavaissa ja lampaissa. Voidaan laskea, että n. 70 % raavaiden maksoista on tämän matotaudin saastuttamia.

Näiden epäkohtien korjaamiseksi olisi ryhdyttävä seuraaviin toimenpiteisiin: Suurin osa eläimistä olisi varsinkin lämpimänä vuodenaikana teurastettava Helsingissä, joten elävien eläinten kuljetuksen järjestämiseen olisi kiinnitettävä erikoista huomiota ja ryhdyttävä toimenpiteisiin sen helpottamiseksi. Maksamadon hävittäminen karjoista, joka on koko maata käsittävä tehtävä, vaatii valtiollaan taholta erikoisia toimenpiteitä. Olisi järjestettävä ajanmukainen lihankuljetus. Ensi sijassa olisi kiinnitettävä huomiota rautatievaunuihin — erikoisten hygieenisesti tyydyttävien lihavaunujen aikaansaamiseen — sekä kuljetusnopeuteen rautateillä. Lisäksi olisi järjestettävä eläinlääkärien valvoma kuljetuksen tarkastus teurastuspaikoilta lihan-tarkastamoon, jotta tarkastamoon saapuva liha ei matkalla pilaantuisi liikaantuisi.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1943 kuluessa kaikkiaan 752 978 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 37 191 kg:aan paloitetua lihaa sekä alla mainittuihin ruholajeihin; vertauksen vuoksi julkaistaan v:n 1942 vastaavat luvut:

	1942		1943	
	Koko ruhoja, kpl	Puoliruhoja, kpl	Koko ruhoja, kpl	Puoliruhoja, kpl
Sonneja ja härkiä	49	—	57	—
Lehmiä	1 560	1	1 783	1
Hiehoja ja isoja vasikoita	1 483	—	2 503	—
Pikkuvasioita	7 111	1	12 263	—
Lampaita ja vuohia	564	—	790	—
Sikoja	620	7	973	1
Porsaita	158	—	70	—
Hevosia	472	—	418	—
Yhteensä	12 017	9	18 857	2

Lisäksi tarkastettiin v. 1943 257 ketun ruhoa.

Tarkastusten johdosta hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhonosia:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan kg
	kpl	kg	kpl	kg	
Sonneja ja härkiä	6	598	3	10	608
Lehmiä	72	8 668	33	394.5	9 062.5
Hiehoja ja isoja vasikoita	76	2 095	76	715	2 810
Pikkuvasioita	365	4 675	199	1 028.5	5 703.5
Lampaita ja vuohia	18	163	9	18	181
Sikoja	22	1 721	37	285.5	2 006.5
Porsaita	2	43	—	—	43
Hevosia	29	3 598	13	289	3 887
Yhteensä	590	21 561	370	2 740.5	24 301.5

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 12 172 kg elimiä ja 55.5 kg paloitetua lihaa, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 36 529 kg.

Tukkumyyntihalli, jäähdyttämö ja syväjäädyyttämö. Lihan runsaamman tarjonnan yleisillä markkinoilla huomaa myös tukkumyyntihallissa. Siellä myytiin lihaa kaikkiaan 2 266 066 kg eli 31.5 % enemmän kuin v. 1942 ollen tämä määrä kuitenkin vain 15.9 % v. 1938 myydystä lihamäärästä.

Sen jälkeen kuin kaupunginvaltuusto v. 1942 oli päättänyt, että tukkumyyntihallin ja lihentarkastamon lattiat oli korjattava ja kellaritila järjestettävä tukkumyyntihallin alle, aloitettiin mainitut työt heinäkuun 2 p:nä 1943 ensin toisessa puolessa hallia ja niiden valmistuttua vuoden vaihteessa toisella puolella hallia ja lihentarkastamossa. Töiden lopullinen valmistuminen siirtyi v:een 1944.

Tukkumyyntihallin käytön kannalta lienee hetki työn suorittamiseen ollut viimeinen paras mahdollinen, sillä tukkumyyntin, lihentarkastamon ja vieläpä lihanleikkauksenkin sijoittaminen korjaustöiden ajaksi vain puoleen halliin olisi myöhemmin lihan tarjonnan yhä lisääntyessä tuottanut huomattavia vaikeuksia ja epäkohtia. Nykyisenkin lihamäärän käsittelyssä on käytettävänä olevissa tiloissa ollut huomattavissa tila- ja vaikeuksia. On nimittäin huomattava, että laki määrää lihan irrottamisen luista tapahtuvaksi tukku-kauppavaiheessa. Tukumyyntihallissa on ollut lihanleikkaajien käytettävissä 12 pöytää.

Jäähdyttämöissä säilytetään ruhoja monasti useampia vuorokausia, joten ruhojen säilytyspäivien määrä, 87 042, oli 49 733 suurempi kuin tukkumyyntihallissa myyty ruhomäärä. Säilytetty ruhomäärä, joka oli 117.4 % suurempi kuin v. 1942, oli kuitenkin vain 43.2 % v:n 1938 vastaavasta määrästä. Leikattua lihaa y.m. tavaraa säilytettiin jäähdyttämöissä 349 768 kg ollen lisäys v:sta 1942 118.4 %. Osastot n:ot 2, 3, 6 ja 8 olivat kertomusvuonna vuokrattuna muille kuin teurastusosaston käyttäjille.

Syväädyttämön käyttö osoitti edelleenkin huomattavaa nousua. Kertomusvuoden päättyessä oli käytettävissä 99 koppia ja 270 n.s. metsästäjäkoppia, mikä määrä ei kuitenkaan läheskään riittänyt tyydyttämään kysyntää. Säilytetty tavaramäärä oli 536 433 kg eli 61.6 % suurempi kuin v. 1942 ja 511.6 % suurempi kuin v. 1938.

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja syväjäädyyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Sysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Tukkumyyntihallissa myytiin:													
Raavaita kpl	476	345	532	328	401	493	265	222	356	1 189	130	796	5 533
Isoja vasikoita . »	482	557	620	491	802	615	141	262	641	2 179	1 314	599	8 703
Pikkuvasikoita . »	882	1 217	1 072	2 414	2 975	1 356	413	412	604	1 276	1 069	782	14 472
Lampaita »	106	91	96	75	179	118	35	38	94	425	804	780	2 841
Sikoja »	245	258	162	196	429	258	181	355	292	512	753	1 016	4 657
Porsaita »	—	4	5	10	2	9	2	2	2	2	24	4	66
Hevosia »	94	99	47	36	71	88	53	31	22	74	179	243	1 037
Yhteensä, kpl	2 285	2 571	2 534	3 550	4 859	2 937	1 090	1 322	2 011	5 657	4 273	4 220	37 309
Muuta tavaraa, kg	7 506	5 660	7 716	6 170	7 579	3 505	2 100	3 995	8 626	15 122	13 818	9 432	91 229

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuvat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu	148 710.6	Toukokuu	197 134.0	Syyskuu	131 327.0
Helmikuu	131 676.6	Kesäkuu	163 993.0	Lokakuu	364 284.0
Maaliskuu	140 985.0	Heinäkuu	85 262.0	Marraskuu ...	363 773.0
Huhtikuu	132 414.5	Elokuu	96 554.0	Joulukuu	309 952.6
Koko vuosi 2 266 066.0					

Teurastamossa säilytettiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Sysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Jäähdyttämön riippuvien ruhojen osastoilla säilytettiin ¹⁾ :													
Raavaita ja isoja vasikoita kpl	3 479	2 121	2 400	1 539	2 047	3 473	986	1 464	2 196	8 449	5 274	3 028	36 456
Pikkuvasikoita »	1 865	1 871	841	2 324	4 291	3 862	715	784	939	3 312	2 159	1 870	24 833
Lampaita ... »	160	149	94	56	158	311	48	80	224	1 056	1 637	1 532	5 505
Sikoja »	1 345	1 326	790	634	798	1 236	2 504	1 136	838	1 597	1 944	2 259	16 407
Porsaita »	13	31	—	33	19	25	2	14	3	28	102	53	323
Hevosia »	341	164	85	62	157	409	109	59	50	247	519	959	3 161
Hirviä »	—	—	—	—	—	2	—	—	—	105	22	—	129
Kettuja »	184	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	228
Yhteensä, kpl	7 387	5 706	4 210	4 648	7 470	9 318	4 364	3 537	4 250	14 794	11 657	9 701	87 042
Muuta tav., kg	21 624	11 736	9 727	11 845	5 702	20 805	12 021	26 567	35 178	75 289	65 290	53 984	349 768
Syväjäädyyttämössä säilytettiin:													
Metsänriistaa kg	5 743	18 900	17 072	6 039	17 794	2 156	7 676	1 444	26 293	40 548	15 876	5 788	165 329
Kanoja y.m. siipikarjaa »	344	6 017	943	90	30	20	1 242	4 063	3 176	15 569	16 858	3 501	51 853
Kaniineja ... »	23	300	161	41	—	—	—	16	969	2 202	1 806	3 313	8 831
Lihaa »	3 137	6 160	2 752	3 707	6 070	29 753	29 073	31 612	31 842	18 121	26 963	46 949	236 139
Muuta tavaraa »	1 794	992	1 473	7 099	4 685	4 349	5 791	2 260	1 739	8 042	4 699	7 658	50 581
Metsästäjäko- peissa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	23 700
Yhteensä, kg	11 041	32 369	22 401	16 976	28 579	36 278	43 782	39 395	64 019	84 482	66 202	67 209	536 433

¹⁾ Luvut tarkoittavat säilytyspäivien yhteenlaskettua ruhomäärää.

Lihantarkastamosta suoraan vietiin yhteensä 7 013 ruhoa ja 6 351 kg paloitetua lihaa, kuten seuraavasta taulukosta lähemmin selviää:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lihantarkastamosta suoraan vietiin:													
Raavaita ... kpl	114	134	148	33	114	92	7	16	77	327	243	178	1 483
Pikkuvasikoi- ta	580	803	523	300	731	458	78	108	199	388	455	308	4 931
Lampaita ... »	9	18	19	5	8	6	1	1	10	44	38	21	180
Sikoja	8	20	7	8	22	21	4	23	17	18	70	73	291
Hevosia	19	11	7	2	8	5	1	9	7	20	17	22	128
Yhteensä, kpl	730	986	704	348	883	582	91	157	310	797	823	602	7 013
Paloitettua lihaa, kg	—	109	1 334	1 784	820	864	19	57	66	1 172	105	21	6 351

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualta tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita ... kpl	117	166	106	50	181	218	26	37	106	598	499	258	2 362
Isoja vasikoi- ta	231	349	298	228	578	428	30	108	329	1 400	739	260	4 978
Pikkuvasi- koita	465	733	471	1 210	1 910	830	163	240	384	725	558	346	8 035
Lampaita ... »	67	56	37	35	142	88	12	38	54	224	576	615	1 944
Sikoja	112	183	41	74	327	157	24	135	147	239	404	617	2 460
Porsaita	—	4	5	10	3	8	2	2	1	2	22	2	61
Hevosia	46	54	27	21	47	51	30	16	13	41	67	120	533
Yhteensä, kpl	1 038	1 545	985	1 628	3 188	1 780	287	576	1 034	3 229	2 865	2 218	20 373
Muuta tavar., kg	—	255	7 351	450	458	110	45 652	837	335	2 138	2 496	1 242	61 324

Edellä mainittu lihamäärä oli kiloissa laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu	50 989.5	Toukokuu	120 350.0	Syyskuu	50 874.0
Helmikuu	75 593.5	Kesäkuu	87 505.5	Lokakuu	192 558.5
Maaliskuu	49 996.5	Heinäkuu	62 512.0	Marraskuu ...	169 151.0
Huhtikuu	46 934.5	Elokuu	33 566.5	Joulukuu	135 828.0

Koko vuosi 1 075 859.5

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Vuotia	1 209	1 234	1 469	1 931	1 512	1 284	1 100	753	1 364	1 546	2 174	1 210	16 786
Elävää karjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teurastusosastoilla: Hevosia raavaita, sikoja	200	8	63	152	113	53	125	1	33	163	86	59	1 056
Vasikoita, lampaita, porsaita	23	55	12	26	33	12	—	—	—	119	31	43	354
Yhteensä, kpl	1 432	1 297	1 544	2 109	1 658	1 349	1 225	754	1 397	1 828	2 291	1 312	18 196
Muuta tavaraa, kg	596	555	—	1 781	—	1 538	—	—	—	1 118	2 997	9 244	17 829

Lihan hinnoittelussa noudatettiin kansanhuoltoministeriön määräämiä hintoja.

Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteeseen sekä autoilla ja tuonti ulkomailta v. 1935—43 ilmenee taulukosta n:o VI.

Kalasatama. Kalasataman kautta, joka avattiin liikenteeseen heinäkuun 1 p:nä, tuotiin kaupunkiin kaikkiaan 657 029 kg kalaa eli 24.1 % koko samana aikana tapahtuneesta tuonnista. Mainitusta määrästä oli 348 087 kg eli 53.0 % silakkaa ja 308 942 kg eli 47.0 % muuta kalaa, 521 427 kg tuoretta, 116 592 kg suolattua ja 19 010 kg savustettua kalaa. Suurin määrä, 287 156 kg, eli 43.7 % tuotiin autoilla, 231 363 kg eli 35.2 % rautateitse ja 138 510 kg eli 21.1 % meritse. Tarkemmat tiedot kalantuonnista käyvät selville taulukoista n:ot VII ja VIII.

Kalasatamassa otettiin päivittäin vesinäytteitä 0.5 m:n ja 2.5 m:n syvyydestä. Tutkimusten tulokset käyvät ilmi seuraavasta:

Kuukausi	Lämpötila, C°				Suolapitoisuus, ‰				Hapen kyllästysaste, %			
	Korkein		Alin		Korkein		Alin		Korkein		Alin	
	Otetut vesinäytteet syvyyden ollessa m											
	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5
Heinäkuu.....	22.0	20.0	15.0	14.2	5.4	4.7	0.2	3.3	109	99	90	37
Elokuu.....	21.0	20.7	14.4	15.4	3.2	4.2	0.5	2.1	96	88	69	42
Syyskuu.....	15.2	16.0	11.2	11.6	3.9	4.6	0.6	2.6	124	78	55	36
Lokakuu.....	12.1	12.0	6.4	7.4	1.3	5.0	0.2	0.6	98	101	80	49
Marraskuu.....	6.2	7.4	1.0	1.8	3.8	5.2	0.1	0.1	95	99	70	66
Joulukuu.....	1.2	3.8	0.2	1.4	2.2	3.8	0.1	0.4	95	88	80	70

Laboratorio. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 306 täydellistä bakteriologista tutkimusta keittokokeineen, 26 pienempää bakteriologista, bakterioskopista ja histologista tutkimusta, 84 keittokoetta ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta sekä 3 179 sian ruhoa ja 26 191 kg paloiteltua sianlihaa koskevat trikiinikoeket.

Täydellisiä koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia valaisevat seuraavat yksitystiedot:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit								Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan				Tutkittuja koko ruhoja kaikkiaan
Teuras-tusosastoilta	Lihan-tarkastamosta	Raavaia	Hiehoja ja isoja vasikoita	Pikku-vasikoita	Lampaia	Sikoja	Porsaita	Hevosia	Septikemisiä	Vahvasti		Bakteerivapaita		
										bakteeripitoisia				
9	297	114	66	80	2	19	5	20	78	52	143	33	306	

Kaikista tutkituista ruhoista 25.5 % oli septikemisiä, 63.7 % bakteeripitoisia ja 10.8 % bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit								Septikemian olivat aiheuttaneet				Septikemisistä ruhoja kaikkiaan
Teuras-tusosastoilta	Lihan-tarkasta-mosta	Sonneja	Lehmiä	vasikoita	Pikku-vasikoita	Lampaia	Sikoja	Porsaita	Hevosia	Koli-bakteerit	Strepto-kokit	Diplo-kokit	An-aeroba-bakteerit	
Absoluuttiset luvut														
2	76	1	20	6	35	1	9	1	5	65	8	4	1	78
% bakteriologisesti tutkituista ruhoista										% septikemisistä ruhoista				
25.5	25.6	18.4	9.1	43.8	50.0	47.4	20.0	25.0	83.3	10.3	5.1	1.3	100.0	

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 132 ruhossa vierasta hajua, tehden tämä 43.1 %. Haju oli 38 tapauksessa vahva ja 94 tapauksessa heikko.

Tutkimusten perusteella hylättiin ruhoista kokonaan 150 eli 49.0 %. Ainoastaan keittokokeen perusteella hylättiin ruhoista 32 eli 10.5 %.

Taulukko n:o III valaisee näitä tutkimuksia yksityiskohtaisemmin.

Pienemmät bakteriologiset, bakterioskopiset ja histologiset tutkimukset jakautuivat seuraavasti: 10 pernaruttokoetta, 8 tuberkuloosikoetta, 2 muuta bakteriologista ja bakterioskopista koetta sekä 6 histologista koetta.

Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteisiä.

Tuberkuloositutkimuksia valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit	Diagnoosi			Tutkittuja ruhoja kaikkiaan
Teurastus- osastoilta	Lihan- tarkastamosta	Sikoja	Myönteinen		Kielteinen	
			Mikroskoopin avulla	Marsun avulla		
8	—	8	6	—	2	8

Histologisissa tutkimuksissa todettiin m.m. lymphadenomaa, fibromia ja actinomyykomia.

Keittokokeita ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Ruhot olivat saapuneet			Ruholajit										Tutkittuja ruhoja kaikkiaan	
			Sikoja			Sonneja	Lehmiä	Hiehoja ja isoja vasikoita	Pikkuvasikoita	Lampaita	Hevosia			
			Sala-karjuja	Karjuja tai myöhään salvettuja	Muita									
Liha-	Teurastus-	toilta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hant-	osast-		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ta-	si-		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—	—	—					

Trikiinien varalta otettiin näytteet teurastushalleista yhteensä 2 125 siasta ja porsaasta ja lihantarkastamosta yhteensä 1 044 siasta ja porsaasta sekä 26 191 kg:sta paloiteltua sianlihaa. Trikiinejä ei todettu.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta n:o II.

Matorakkulataudin (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymistä valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Matorakkula (Cysticercus inermis):

Tarkastuspaikka		Rakkuloiden luku		Rakkulat olivat		Rakkulat löytyivät			Ruhoja kaikkiaan
Teuras- tusosas- tot	Lihan- tarkas- tamo	Yksi	Useampia	Eläviä	Kuolleita	Ainoas- taan päästä	Ainoas- taan sydä- mestä	Useam- mista paikoista	
Absoluuttiset luvut									
8	1	3	6	4	5	3	2	4	9
Prosenttiluvut									
88.9	11.1	33.3	66.7	44.4	55.6	33.3	22.2	44.5	100.0

Nystyrätautia (*Tuberculosis*) ei vuoden aikana todettu ainoassakaan nautaeläimessä. Sioissa olivat muutokset kaikissa tapauksissa huomattavissa ainoastaan nielurauhasissa.

Matorakkula- (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymiset v. 1934—43 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

Vuosi	<i>Cysticercus inermis</i>		<i>Tuberculosis</i>			
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	Sikojen luku	%
1934	158	0.38	3	0.007	8	0.05
1935	140	0.36	12	0.03	30	0.15
1936	163	0.36	4	0.009	84	0.35
1937	165	0.32	1	0.002	119	0.43
1938	264	0.41	—	—	227	0.73
1939	273	0.41	1	0.0015	153	0.41
1940	70	0.08	—	—	11	0.05
1941	13	0.08	—	—	15	0.48
1942	1	0.02	1)380	6.26	6	0.34
1943	9	0.10	—	—	6	0.19

Käyttöosasto. *Konekeskus* käsitti konehallin, korjauspajan, jäätehtaan varastoineen sekä kellarikerroksessa olevat aineiden ja voiteluöljyn varastot. Jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten oli konehallissa kaksi turbojäähdytyskonetta à 240 000 ly/t—8°C +25°C, syväjäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi turbojäähdytyskonetta à 100 000 ly/t—18°C +25°C tarpeellisine apukoneineen sekä kirkkaan jään valmistuslaitos, jonka vuorokautinen valmistusmäärä oli 400 kpl 25 kg:n painoista jääkuutiota. Jäähdytyshuoneiden lämpötilojen ja ilman kosteuden tarkkailua varten oli konehalliin sijoitettu kaukolämpömittarit. Eri koneiden ja laitteiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

1) Ulkomailta tuotuja eläimiä.

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Käyttöaika, tuntia ja minuuttia kaikkiaan													
Jäähdytyskoneet													
I	3.20	—	19.30	57.15	25.15	72.45	250.10	250.25	192.45	177.55	80.00	56.15	1 185.35
II	12.30	21.30	18.00	—	127.30	162.55	—	—	—	—	—	—	342.25
III	—	—	159.45	169.30	91.55	58.55	106.50	268.45	244.05	224.20	205.50	166.00	1 695.55
IV	156.30	119.20	—	—	—	196.00	157.20	—	—	—	—	—	629.10
Tyhjöpumput													
1	13.50	—	5.00	10.00	5.30	11.00	4.30	8.00	1.45	3.00	2.00	1.30	66.05
2	4.15	5.35	3.10	—	12.00	9.00	4.15	2.00	—	1.30	—	2.00	43.45
3	—	1.30	1.00	—	—	9.00	—	—	—	—	—	—	11.30
4	2.30	—	—	—	—	18.30	4.00	—	2.00	5.00	5.00	2.30	39.30
Suolaliuospum- put, jäähdyt- tämön													
1	—	18.00	24.30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42.30
2	43.50	27.30	32.30	67.00	155.15	234.40	250.25	250.40	192.45	177.55	134.15	81.15	1 648.00
syväjäädyyttä- mön													
3	—	82.30	72.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	154.30
4	156.40	36.40	87.45	169.30	192.25	253.40	264.10	268.45	244.05	224.20	205.50	166.15	2 270.05
Jäähdytysveden kiertopumput													
5	—	—	23.00	123.50	69.15	—	—	—	—	—	—	83.50	299.55
6	168.30	126.20	161.30	143.00	49.30	—	—	—	—	—	—	—	648.50
7	—	—	—	—	128.45	262.30	276.05	278.30	260.10	239.25	218.50	92.25	1 756.40
9	24.45	—	68.00	96.00	64.30	107.05	147.00	86.15	107.30	184.20	185.00	127.00	1 197.25
Tuulettajat													
1	156.40	118.50	160.00	168.30	190.25	249.55	257.55	247.45	230.40	223.10	205.35	166.00	2 375.25
2	31.00	36.30	54.30	65.40	117.20	225.35	245.00	230.00	174.45	158.20	87.00	73.15	1 498.55
3	35.30	41.00	48.30	48.00	91.45	198.35	179.30	155.05	106.05	139.35	122.45	78.40	1 245.00
4	29.10	37.30	54.00	61.40	142.15	202.05	209.15	220.15	153.20	139.55	98.10	59.15	1 406.50
5	123.00	93.30	126.15	141.20	165.45	208.00	225.15	195.00	186.30	195.10	156.00	126.40	1 942.25
6	129.25	98.15	136.30	152.55	155.15	227.15	231.30	215.35	206.55	208.25	181.05	133.45	2 076.50
7	23.40	6.00	4.00	5.30	16.30	—	1.00	—	—	—	—	—	56.40
8	16.50	6.00	11.00	41.30	—	7.30	31.15	—	—	—	—	2.00	116.05
Kilogrammaa													
Kloorikalsiumia käytetty													
S I	—	300	300	300	900	1 500	2 100	1 350	1 200	1 350	900	900	11 100
S II	—	—	300	300	600	2 400	2 700	3 150	2 100	1 050	300	—	12 900

Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on kaksi Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg:n työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitteella (ketjuarinalla). Toinen kattila oli varustettu puulämmitykseen tarkoitettulla tulipesällä. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Höyrykattilat				Vettä kulutettu m ³	Keskimääräinen käyttö vuorokaudessa		
	N:o 1		N:o II			Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kulutettu, m ³	Vettä ku- lutettu m ³
	Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kulutettu m ³	Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kulutettu, m ³				
Tammikuu	171.00	229	149.30	222	80	10.20	14.5	2.6
Helmikuu	276.30	327	—	—	57	9.52	11.7	2.0
Maaliskuu	278.15	364	—	—	47	8.59	11.7	1.5
Huhtikuu	230.45	262	—	—	41	7.42	8.7	1.4
Toukokuu	109.00	111	—	—	20	3.31	3.6	0.6
Kesäkuu	56.30	59	—	—	3	1.53	2.0	0.1
Heinäkuu	99.00	84	—	—	8	3.12	2.7	0.3
Elokuu	72.30	56	31.00	19	14	3.20	2.4	0.5
Syyskuu	100.00	96	—	—	16	3.20	3.2	0.5
Lokakuu	166.00	202	—	—	17	5.21	6.5	0.5
Marraskuu	198.00	282	—	—	36	6.36	9.4	1.2
Joulukuu	224.15	332	—	—	51	7.14	10.7	1.6
Koko vuosi	1 981.45	2 404	180.30	241	390	5.55	7.2	1.1
Kattilat I + II yhteensä			2 162.15	2 645				

Vedenkulutus. Helsingin kaupungin vesijohtolaitokselta tulevan vederr kulutus kuutiometreissä jakaantui eri osastoille kuukausittain seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lämpökeskus	80	57	47	41	20	3	8	14	16	17	36	51	390
Jäähdytyskoneet	23	40	35	69	147	225	521	277	148	148	59	73	1 765
Läminvesisäiliö	657	469	604	515	504	696	418	454	639	788	945	818	7 507
Hallintorakennus	149	75	213	152	123	119	133	106	150	170	146	278	1 814
Ilmapumppu	—	—	3	—	10	18	3	19	9	16	—	—	78
Jäänvalmistus	—	—	—	—	12	26	1	21	37	32	—	—	129
Tukkimyyntihalli	18	19	49	42	18	46	62	72	38	32	93	79	568
Jäähdyttämöt	10	8	9	10	8	9	9	7	11	14	17	14	126
Sikateurastamo ja laboratorio	38	77	43	43	39	46	79	42	66	65	85	84	707
Suolipesimö	1 566	564	601	660	453	682	838	820	1 098	1 311	1 531	987	11 111
Mahojen tyhjennysosasto	3 007	1 855	1 950	1 288	1 224	1 301	1 544	2 079	2 259	2 747	3 930	2 697	25 881
Suurkarjan teurastamo	109	92	113	129	97	118	102	86	124	152	158	139	1 419
Lihantarkastamo	1	5	1	2	4	6	7	7	3	5	3	2	46
Saniteettiteurastamo	7	—	—	—	7	3	4	—	—	5	3	1	30
Suurkarjan talli	14	14	17	19	17	8	19	5	21	20	22	17	193
Pienen karjan talli	9	14	11	14	19	11	16	19	22	20	13	9	177
Lantala	24	15	26	28	19	26	10	19	44	44	51	39	345
Viemäriveden puhdistuslaitos	163	130	85	32	41	42	39	24	50	67	57	38	768
Lihavaunujen pesimö	—	—	—	—	7	9	32	8	16	23	9	1	105
Karjavaunujen pesimö	2	—	—	—	1	13	15	9	30	55	3	67	195
Kanateurastamo	40	25	60	69	75	58	8	1	6	11	12	13	378
Kesänavetta	—	—	—	—	—	6	7	5	10	7	7	3	45
Pihojen puhdistus	8	12	12	15	13	10	20	20	55	18	18	15	216
Kokonaiskulutus, m ³	5 925	3 471	3 879	3 128	2 858	3 481	3 895	4 114	4 852	5 767	7 198	5 425	53 993

Rautatievaunupesimöt. Teurastamolle kuuluu sinne saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfioiminen. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lihavaunuja	6	8	5	8	16	25	19	16	17	73	49	50	292
Karjavaunuja	52	28	25	19	14	21	18	15	24	48	60	62	386
Yhteensä	58	36	30	27	30	46	37	31	41	121	109	112	678

Keskimääräinen vedenkulutus vaunua kohden oli 0.44 m³.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitokselta 5250 voltin suurjännitteisenä teurastamon omalle muuntoasemalle, jossa jännite alennetaan 500 ja 220/127 voltin jännitteiseksi. 500 voltin jännitteinen virta käytetään jäähdytyskoneiden moottoreissa sekä 220 voltin jännite pienemmissä moottoreissa, tuulettajissa ja valaistukseen ollen lamppujännite 125 voltia. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyy alla olevista numeroista:

	Valaistus- virta, kWh	220 V:n voima- virta, kWh	500 V:n voima- virta, kWh	Koko kulu- tus, kWh
Tammikuu	4 256	11 332	10 700	26 288
Helmikuu	2 789	8 962	9 800	21 551
Maaliskuu	1 939	10 856	14 000	26 795
Huhtikuu	517	12 707	17 300	30 524
Toukokuu	1 317	15 276	27 900	44 493
Kesäkuu	1 431	23 511	45 200	70 142
Heinäkuu	1 482	25 353	52 800	79 635
Elokuu	1 199	23 623	50 300	75 122
Syyskuu	1 693	20 270	40 900	62 863
Lokakuu	3 432	21 132	34 700	59 264
Marraskuu	5 043	17 571	21 400	44 014
Joulukuu	5 662	13 439	16 500	35 601
Koko vuosi	30 760	204 032	341 500	576 292

Kalasatama. Seuraavat numerot valaisevat kalasataman toimintaa:

Kuukausi	Jäähdytys- kone käy- nyt tuntia ja min.	Jäähdy- tetty tavaraa kg	Sähkövirran kulutus kWt			Halkojen kulutus, m ³	Veden kulutus, m ³	Voitelu- öljyn kuutus, kg
			Valovirta	Voima- virta	Yhteensä			
Heinäkuu	116.15	16 560	24	1 098	1 122	—	904	—
Elokuu	112.02	7 192	33	945	978	—	322	—
Syyskuu	99.30	10 245	55	900	955	2	304	—
Lokakuu	58.05	600	88	460	548	4	180	2
Marraskuu	29.00	5 596	106	300	406	6	91	2
Joulukuu	68.17	6 615	115	606	721	10	115	2
Yhteensä	483.09	46 808	421	4 309	4 730	22	1 916	6

Tulot ja menot. Teurastamon tuloja oli kertomusvuonna talousarvion mukaan arvioitu kertyvän 3 250 000 mk ja kalasataman tuloja 330 480 mk, yhteensä 3 580 480 mk. Todellisuudessa tulot nousivat 3 584 775 mk:aan, josta 3 452 607: 05 mk teurastamon tuloja ja 132 167: 95 mk kalasataman tuloja. Teurastamon osalta olivat tulot 202 607: 05 mk eli 6.2 % arvioitua määrää suuremmat ja kalastaman osalta taas 198 312: 65 mk eli 60 % arvioitua määrää pienemmät, mikä johtui siitä, että kalasatama aloitti toimintansa vasta heinäkuun 1 p:nä, vaikka talousarviossa oli edellytetty sen toimivan koko kertomusvuoden. Kokonaisuudessaan olivat tulot 4 295 mk arvioitua määrää suuremmat.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylitulot (+) tai vajaus (—), mk
Teurastusosastot	500 000: —	174 536: 50	—325 463: 50
Lihantarkastusosasto	450 000: —	217 966: —	—232 034: —
Tukkomyyntihalli	600 000: —	211 209: 35	—388 790: 65
Kuljetusratojen y.m. käyttö	75 000: —	67 550: 35	— 7 449: 65
Jäähdyttämöt, teurastusosastot	1 000 000: —	1 903 557: 35	+903 557: 35
Jäähdyttämöt, kalasatama	115 680: —	21 017: 10	— 94 662: 90
Suolipesimö	50 000: —	36 783: —	— 13 217: —
Navetta	25 000: —	27 936: —	+ 2 936: —
Rehut	12 500: —	10 811: 30	— 1 688: 70

Jatkoa	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylitulot (+) tai vajaus (—), mk
Lihojen, vuotien y.m. punnitus	15 000: —	10 993: —	— 4 007: —
Konttorien, ravintolan y.m. vuokrat	155 000: —	404 801: 20	+ 249 801: 20
Vaunujen puhdistus, hylkyliha, lanta ym.	75 000: —	83 377: 50	+ 8 377: 50
Vuotavaraston vuokrat ja ostoluvat	145 000: —	162 552: 45	+ 17 552: 45
Elävän karjan myyntimaksut	5 000: —	—	— 5 000: —
Siipikarjateurastamo	50 000: —	44 460: 90	— 5 539: 10
Riistan merkintä	—	15 105: 50	+ 15 105: 50
Kalasatama	214 800: —	111 150: 85	— 103 649: 15
Erikseen mainitsemattomat tulot	27 658: —	26 675: 65	— 982: 35
Luontoisedut	64 842: —	54 291: —	— 10 551: —
Yhteensä	3 580 480: —	3 584 775: —	+ 4 295: —

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kuukausille:

	Mk		Mk
Tammikuu	381 436: 50	Heinäkuu	379 580: 50
Helmikuu	174 653: 40	Elokuu	202 771: 30
Maaliskuu	214 096: 35	Syyskuu	263 950: 75
Huhtikuu	350 206: 40	Lokakuu	611 957: 80
Toukokuu	173 809: 40	Marraskuu	295 728: 45
Kesäkuu	213 477: 85	Joulukuu	323 106: 30
Yhteensä	3 584 775: —		

Tässä tehdään vertailuja v:n 1942 ja 1943 tulojen välillä sekä prosenttilaskelma, josta ilmenee v:n 1938, 1942 ja 1943 eri tuloryhmien osuus kokonaistuloihin:

	1942	1943	1938	1942	1943	1942-43
Tuloerä	Kokonaismäärä, mk	Kokonaismäärä, mk	%	%	%	lisäys(+)tai väh.(—) %
Teurastusosastot	113 486: —	174 536: 50	26.4	4.9	4.9	+ 53.8
Lihantarkastamo	145 878: —	217 966: —	12.4	6.2	6.1	+ 49.4
Tukkumyyntihalli	140 873: 05	211 209: 35	25.3	6.0	5.9	+ 49.9
Kuljetusradat	33 975: 95	67 550: 35	5.4	1.5	1.9	+ 98.8
Jäähdyttämöt	1 263 140: 70	1 924 574: 45	14.4	54.1	53.7	+ 52.4
Luontoisetujen korvaukset	64 193: 50	54 291: —	0.8	2.7	1.5	— 15.4
Muut tulot	¹⁾ 574 862: 25	934 647: 35	15.3	¹⁾ 24.6	26.0	+ 62.6
Yhteensä	¹⁾ 2 336 409: 45	3 584 775: —	100.0	100.0	100.0	+ 53.4

Menot. Kaupungin v:n 1943 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 6 943 586 mk, johon kertomusvuoden kuluessa myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 828 182 mk. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 7 771 768 mk, mistä käytettiin 6 648 739 mk. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Määräraha, mk	Tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Palkkiot	²⁾ 35 600: —	35 600: —	—
Sääntöpalkkaiset virat	³⁾ 2 446 016: —	2 446 016: —	—
Tilapäistä työvoimaa	150 792: —	115 497: 65	+ 35 294: 35
Kesälomasijaiset	89 381: —	75 102: 70	+ 14 278: 30
Vuokra	1 302 060: —	1 282 635: —	+ 19 425: —
Lämpö	1 342 710: —	1 100 904: 70	+ 241 805: 30
Valaistus	98 900: —	48 047: 30	+ 50 852: 70
Siivoaminen	10 000: —	299: 30	+ 9 700: 70
Vedenkulutus	236 320: —	116 913: 70	+ 119 406: 30

¹⁾ Lisäksi halkovaraston myynnistä saatu 924 744 mk, mikä määrä tässä on jätetty laskelma ulkopuolelle. — ²⁾ Siitä lisämäärärahaa 6 600 mk. — ³⁾ S:n 789 382 mk.

Jatkoa	Määräraha, mk	Tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Puhtaanapito	133 584: —	192 479: 50	— 58 895: 50
Painatus ja sidonta	65 000: —	26 170: 05	+ 38 829: 95
Tarverahat	98 000: —	50 085: 90	+ 47 914: 10
Vaatteiden pesu	10 000: —	4 397: 35	+ 5 602: 65
Koneiden ja työkalujen hankinta	62 000: —	34 641: 20	+ 27 358: 80
Yleisten laitteiden kunnossapito	326 100: —	180 838: 35	+ 145 261: 65
Tapaturmavakuutusmaksut	10 000: —	2 160: 70	+ 7 839: 30
Käyttövoima	665 625: —	449 617: 95	+ 216 007: 05
Rehut ja kuivikkeet	27 500: —	9 255: 25	+ 18 244: 75
Tarveaineet	151 500: —	17 618: 45	+ 133 881: 55
Korjaus- ja muutostyöt	¹⁾ 282 200: —	271 759: 55	+ 10 440: 45
Teurastajien käyttäminen erinäisissä teurastamon töissä	228 480: —	188 698: 40	+ 39 781: 60
Yhteensä	7 771 768: —	6 648 739: —	+ 1 123 029: —

Selvemmän kuvan saamiseksi kokonaismenot on alla olevassa yhdistelmässä jaoiteltu muutamiin pääryhmiin ja vertailun vuoksi on niihin rinnastettu v:n 1942 tulot, minkä lisäksi menoerien osuudesta kokonaismenoihin on tehty seuraava prosenttilaskelma:

	1942	1943	1942	1943
Menoerä	Kokonaismäärä, mk	Kokonaismäärä, mk	%	%
Palkkauskomenot	2 660 965: 30	3 053 394: 25	47.9	45.9
Palkkiot	25 200: —	35 600: —	0.4	0.5
Sääntöpalkkaiset virat	2 145 158: —	2 446 016: —	38.6	36.8
Tilapäistä työvoimaa	100 374: 50	115 497: 65	1.8	1.7
Kesälomasijaiset	14 382: —	75 102: 70	0.3	1.1
Puhtaanapito	188 895: 50	192 479: 50	3.4	2.9
Teurastajien käyttäminen erinäisissä teurastamon töissä	186 955: 30	188 698: 40	3.4	2.9
Vuokra	1 178 460: —	1 282 635: —	21.2	19.3
Teurastamo	1 178 460: —	1 178 460: —	21.2	17.7
Kalasatama	—	104 175: —	—	1.6
Käyttökustannukset	1 159 998: 55	1 733 102: 10	20.9	26.1
Lämpö	²⁾ 612 952: 95	1 100 904: 70	11.0	16.5
Valaistus	32 122: 20	48 047: 30	0.6	0.7
Vedenkulutus	81 556: 10	116 913: 70	1.5	1.8
Käyttövoima	304 551: 90	449 617: 95	5.5	6.8
Tarveaineet	²⁾ 128 815: 40	17 618: 45	2.3	0.3
Kunnossapitokustannukset	497 362: 05	487 239: 10	9.0	7.3
Koneiden ja työkalujen hankinta	9 498: 15	34 641: 20	0.2	0.5
Yleisten laitteiden kunnossapito	167 053: 10	180 838: 35	3.0	2.7
Korjaus- ja muutostyöt	³⁾ 320 810: 80	271 759: 55	5.8	4.1
Muut kustannukset	56 656: 80	92 368: 55	1.0	1.4
Siivoaminen	1 460: 20	299: 30	0.0	0.0
Painatus ja sidonta	10 283: 30	26 170: 05	0.2	0.4
Tarverahat	32 105: 05	50 085: 90	0.6	0.8
Vaatteiden pesu	3 561: 50	4 397: 35	0.1	0.1
Tapaturmavakuutusmaksut	2 215: —	2 160: 70	0.0	0.0
Rehut ja kuivikkeet	7 031: 75	9 255: 25	0.1	0.1
Menot yhteensä	5 553 442: 70	6 648 739: —	100.0	100.0
Tulot yhteensä	3 261 153: 45	3 584 775: —		
Vajaus	2 292 289: 25	3 063 964: —		

¹⁾ Siitä lisämäärärahaa 32 200 mk. — ²⁾ V:n 1942 päättyessä oli halkovaraston raha-arvo 274 905 mk ja kloorikalsiumivaraston raha-arvo 120 000 mk. — ³⁾ Huomattavimpia korjaustöitä olivat jäähdytysosaston n:o 1 muuttaminen syväjäähdyttämöksi ja toisen höyrykattilan arinan muuttaminen puulämmitykseen sopivaksi.

I. Teurastamon tulot ja menot vuosina 1933—43

Tulot, mk

Vuosi	Teuras- tusosastot	Lihantar- kastus- osastot	Tukku- myynti- halli	Kuljetus- radat y.m.	Jäähdyt- tämöt	Muut tu- lot	Luontois- etujen korvauk- set	Yhteensä
1934	552 909	775 121	987 858	307 252	364 662	218 107	38 640	3 244 549
1935	603 550	759 107	903 343	289 214	412 869	315 369	38 640	3 322 092
1936	847 977	715 114	1 071 440	290 408	563 138	491 525	40 848	4 020 450
1937	1 129 329	743 427	1 250 430	296 541	695 067	616 146	43 344	4 774 284
1938	1 456 976	688 914	1 396 666	297 015	794 311	847 014	43 344	5 524 240
1939	1 682 040	750 076	1 478 622	276 716	858 032	887 576	47 068	5 980 130
1940	1 665 811	990 406	944 081	185 537	1 185 924	1 050 896	49 728	6 072 383
1941	227 544	371 486	315 031	59 629	926 944	448 108	57 285	2 406 027
1942	113 486	145 878	140 873	33 976	1 263 141	¹⁾ 574 862	64 194	2 336 410
1943	174 537	217 966	211 209	67 550	1 924 574	934 648	54 291	3 584 775
1934—43	8 454 159	6 157 495	8 699 553	2 103 838	8 988 662	¹⁾ 6 384 251	477 382	41 265 340
1933 ²⁾	121 075	797 723	325 272	85 590	69 202	44 584	1 125	1 444 571
1933—43	8 575 234	6 955 218	9 024 825	2 189 428	9 057 864	¹⁾ 6 428 835	478 507	42 709 911

Menot, mk

Vuosi	Palkkaus- menot	Vuokra	Käyttökus- tannukset	Kunnossapi- tokustannuk- set	Muut kustan- nukset	Yhteensä
1934	1 250 538	—	598 759	255 525	131 930	2 236 752
1935	1 324 574	3 000 000	574 433	289 831	132 944	5 321 782
1936	1 381 866	1 152 900	707 100	158 010	157 248	3 557 124
1937	1 503 680	1 152 900	914 301	221 815	170 549	3 963 245
1938	1 656 330	1 152 900	1 104 931	353 728	205 207	4 473 096
1939	1 912 806	1 152 900	1 151 260	240 553	170 612	4 628 131
1940	2 212 687	1 173 660	³⁾ 2 408 733	533 947	221 693	6 550 720
1941	2 400 584	1 176 860	⁴⁾ 1 834 244	773 989	120 172	6 305 849
1942	2 634 923	1 178 460	⁵⁾ 1 159 999	497 377	56 657	5 527 416
1943	3 053 394	1 282 635	⁶⁾ 1 733 102	487 239	92 369	6 648 739
1934—43	19 331 382	12 423 215	12 186 862	3 812 014	1 459 381	49 212 854
1933 ²⁾	807 719	116 667	196 493	⁷⁾ 554 524	146 230	1 821 633
1933—43	20 139 101	12 539 882	12 383 355	4 366 538	1 605 611	51 034 487

¹⁾ Lisäksi halkovaraston myynnistä saatu 924 744 mk. — ²⁾ Lihantarkastusosastojen tulot ja menot kohdistuvat koko vuoteen. Muut osastot olivat toiminnassa vasta syyskuun 18 p:stä vuoden loppuun. — ³⁾ Vuoden päättyessä oli halkovaraston raha-arvo 599 878: 40 mk. — ⁴⁾ S:n 487 491 mk. — ⁵⁾ S:n 274 905 mk ja kloorikalsiumivaraston raha-arvo 120 000 mk. — ⁶⁾ S:n halkovaraston raha-arvo 953 264 mk. — ⁷⁾ Tähän sisältyy 528 106: 20 mk perushankinnan luontoisia kalustomenoja.

II. Hylkäämiset, ryhmitettyinä nii-

			Teurastus-										
			Sonneja ja härkiä		Lehmiä		Hiehoja ja isoja vasik.		Pikkuvasikoita				
Hylkäämisen syy			Ruuhonosa elimi- neen tai ilman koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosa elimi- neen tai ilman koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosa elimi- neen tai ilman koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosa elimi- neen tai ilman koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosa elimi- neen tai ilman koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet	—	2	—	5	22	—	—	1	—	—	
2	Actinomyco-sis	Sädesienitauti	—	1	—	1	7	—	—	1	—	—	
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	
4	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai pol- vitulehdus	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	
5	Bronchopneumonia catarrhalis	Porsasyskä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Cachexia	Nääntyminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Contusiones, fractu- rae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtu- mat, verenvuodot.....	—	—	—	14	1	1	2	—	1	—	
8	Cystae	Rakkokasvaimet	—	—	—	2	7	—	—	—	—	—	
9	Cysticercus inermis	Matorakkulat	—	4	—	—	1	—	—	3	—	—	
10	» tenuicollis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Dermatitis	Ihotulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Distomatosis	Maksamadot	—	11	—	—	222	—	—	14	—	—	
13	Erysipelas suis	Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	Gastritis et pericar- ditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sy- dänpussintulehdus	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	
15	Hepatitis	Maksatulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	Icterus	Keltatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
17	—	Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	Lienitis	Pernatulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	—	Likaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Mastitis	Utaretulehdus	—	—	—	—	33	—	—	—	—	—	
21	Metritis	Kohtutulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	Necrosis	Kuolio	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
23	Nephritis	Munuaistulehdus	—	—	—	1	3	1	—	—	1	—	
24	—	Hätäteurastus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
25	Pericarditis	Sydänpussintulehdus	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	
26	Peritonitis	Vatsakalvontulehdus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
27	Piroplasmosis	Punatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	Pneumonia	Keuhkokuume	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29	Pyæmia	Märkämyrkytys	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
30	—	Rehu-, kaltausvesi-, veri- aspiratio	—	4	—	—	42	—	—	10	—	—	
31	Septicaemia	Verenmyrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32	Tuberculosis	Nystyrätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	Tumores	Kasvannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	—	Vieras haju väri, maku	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	
35	Aliae invasiones	Muut loistaudit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	Alii morbi	Muut taudit	—	1	1	4	4	—	—	—	3	—	
37	Vaccin variol.	Istutusrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	Yhteensä		—	—	24	1	35	366	2	2	29	6	3

Huom.: Taulukkosarakkeeseen Elimiä y.m. merkityt luvut eivät osoita elinten lukua, vaan

Jatkoa

Hylkäämisen syy		Lihantarkastamo													
		Lampaita			Sikoja		Porsaita		Hevosia			Paloitettua lihaa, kg			
		Koko ruhoja elimeen	Ruuhonosta elimeen tai lihan	Elimeä y.m.	Koko ruhoja elimeen	Elimeä y.m.	Ruuhonosta elimeen tai lihan	Koko ruhoja elimeen	Elimeä y.m.	Ruuhonosta elimeen tai lihan	Koko ruhoja elimeen		Elimeä y.m.		
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet	—	—	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—
2	Actinomycosis	Sädesienitauti	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai polvitulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Bronchopneumonia catarrhalis chron. suum	Porsasyskä	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
6	Cachexia	Nääntyminen	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Contusiones, fracturae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtumat, verenvuodot ..	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	3	—	—
8	Cystae	Rakkokasvaimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Cysticercus inermis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	« tenuicollis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Dermatitis	Ihotulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Distomatosis	Maksamadot	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Erysipelas	Sikaruusu	—	—	3	—	3	1	—	1	—	—	—	—	—
14	Gastritis et pericarditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sydänpussintulehdus ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Hepatitis	Maksatulehdus	—	—	1	—	7	—	—	—	—	1	—	1	—
16	Icterus	Keltatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	—	Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Lienitis	Pernatulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	—	Likaantuminen	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3	—	—
20	Mastitis	Utaretulehdus	—	—	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Metritis	Kohtutulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Necrosis	Kuolio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Nephritis	Munuaistulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
24	—	Hätäteurastus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
25	Pericarditis	Sydänpussintulehdus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Peritonitis	Vatsakalvontulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	—	Pilaantuminen	5	9	11	7	17	4	—	—	9	3	4	55.5	—
28	Piroplasmosis	Punatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Pneumonia	Keuhkkokuume	—	—	3	—	—	5	—	1	1	—	1	—	—
30	—	Rehu-, kaltausvesi-, veri- aspiratio	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—
31	Septicaemia	Verenmyrkytys	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Tuberculosis	Nystyrätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Tumores	Kasvannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
34	—	Vieras haju, väri, maku ...	1	—	—	4	2	1	—	—	2	—	—	—	—
35	Aliae invasiones	Muut loistaudit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
36	Alii morbi	Muut taudit	10	—	2	3	8	7	1	—	13	3	4	—	—
37	Vaccin variol	Istutusrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Yhteensä		18	9	23	22	37	42	2	—	2	29	13	15	55.5

Huom.: Ks. edell. siv. huomautusta.

III. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot v. 1943

Tutkimuksen syy		Raa- vaita		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita		Sikoja		Por- saita		Hevosia		Tutkittuja ruhoja kaikkiaan
		Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	Septi- kemisiä	Ei sept.	
Abscessus	Märkäpesäkkeet.....	—	3	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	5
Atelectasis	Ilmatyhjiys	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Coryza contagiosa equorum	Päätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Erysipelas suis	Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	1	1	—	—	8
Haemorrhagia	Verenvuodot	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hepatitis	Maksatulehdus	4	16	2	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	27
Icterus	Keltatauti	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Lienitis	Pernatulehdus	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Mastitis	Utaretulehdus	3	13	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	18
Metritis	Kohtutulehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Nephritis	Munuaistulehdus	1	2	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	1	1	10
Paresis puerperalis	Poikimahalvaus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pericarditis traumatica	Traumaattinen sydänpus- sintulehdus.....	—	12	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Piroplassmosis	Punatauti	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Pneumonia	Keuhkokuume	—	1	—	2	1	2	—	—	—	—	—	1	1	—	8
Pyaemia	Märkämyrkytys.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tumores	Kasvannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Tympanitis	Puhallustauti	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vaccu variol	Istutusrokko	—	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	Vieras haju	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	5
—	Ajettuneet rauhaset	1	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	5
—	Elimien puuttuminen	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3
—	Punaiset rauhaset.....	1	2	1	—	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	10
—	Veri huonosti juossut	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
—	Tulehtuneet liharauhaset ..	2	13	1	2	5	1	1	—	—	—	—	1	—	—	26
—	Verenmyrkytykseen viit- taavat muutokset	4	8	2	8	21	34	—	1	1	1	—	1	2	1	84
—	Hätäteurastus	3	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	18
Yhteensä		21	93	6	60	35	45	1	1	9	10	1	4	5	15	306

IV. Tukkumyyntihallin ja jäähdyttämön käyttö vuosina 1934—43

Vuosi	R u h o j a, k p l								Muuta ta- varaa, kg	Yhteensä, kg	
	Raa- vaima	Isoja vasi- koita	Pikku- vasi- koita	Lam- paita	Sikoja	Por- saima	Hevo- sia	Hir- viä, poroja			Ket- tuja
T u k k u m y y n t i h a l l i s s a m y y t i i n											
1934	41 860	41 792	9 374	37 560	32 917	447	7	—	—	95 978	9 878 575
1935	35 283	40 283	7 800	37 966	35 377	503	4	—	—	129 889	9 033 433
1936	39 783	46 076	8 814	40 845	40 528	306	5	—	—	107 211	10 714 401
1937	35 605	43 519	14 470	28 500	44 997	860	1 173	—	—	97 859	12 636 938
1938	49 026	61 550	29 730	53 082	48 266	485	508	—	—	110 764	14 233 103
1939	50 422	65 123	31 600	51 288	53 060	261	421	—	—	75 017	15 053 803
1940	66 215	57 985	36 065	40 455	30 396	115	3 025	—	—	99 235	15 104 154
1941	10 450	13 067	11 388	5 017	6 546	130	1 464	—	—	228 894	3 377 678
1942	5 381	5 006	7 552	1 622	2 474	39	976	—	—	82 359	1 571 026
1943	5 533	8 703	14 472	2 841	4 657	66	1 037	—	—	91 229	2 266 066
1934—43	339 558	383 104	171 265	299 176	299 218	3 212	8 620	—	—	1 118 435	93 869 177

Jatkoa

Vuosi	Ruhoja, kpl,								Muuta ta- varaa, kg	Yhteensä, kg
	Raa- vaima	Isoja- vasi- koita	Pikku- vasi- koita	Lam- paita	Sikoja	Por- saima	Hevo- sia	Hir- viä, poroja		
Jäähdyttämössä säilytettiin										
1934	27 820	—	6 305	9 814	15 516	218	563	2	—	•
1935	37 949	2 212	8 012	13 575	24 048	466	489	—	—	523 •
1936	54 737	3 210	8 205	17 373	39 195	470	865	—	—	61 299 •
1937	35 605	43 519	14 470	28 500	44 997	860	1 173	—	—	97 859 •
1938	99 238	—	10 838	35 441	54 072	753	1 356	—	—	166 400 •
1939	138 106	—	15 539	34 421	62 324	1 075	1 064	—	—	142 289 •
1940	171 091	—	34 042	39 766	33 204	708	8 806	—	—	188 206 •
1941	37 144	—	14 968	6 719	9 363	378	3 627	—	—	171 335 •
1942	20 053	—	11 586	2 060	3 533	397	2 204	116	84	160 160 •
1943	36 456	—	24 833	5 505	16 407	323	3 161	129	228	349 768 •
1934—43	658 199	48 941	148 798	193 174	302 659	5 648	23 308	247	312	1 337 839 •

V. Syväjäädyyttämön käyttö vuosina 1934—43

V u o s i	S y v ä j ä ä d y t t ä m ö s s ä s ä i l y t t e t t i i n						
	Metsän- riistaa	Kanoja y.m. siipi- karjaa	Kaniineja	Lihaa	Muuta tavaraa	Metsäs- täjäko- peissa	Yhteensä
	K i l o g r a m m a a						
1934	33 705	—	—	14 556	562	—	48 823
1935	13 113	—	—	32 717	425	—	46 255
1936	40 794	—	—	45 763	389	—	86 946
1937	21 172	7 104	—	48 452	200	—	76 928
1938	17 882	12 032	—	53 262	4 527	—	87 703
1939	8 568	24 520	—	44 630	55	—	77 773
1940	2 775	28 134	—	350 842	165	—	381 916
1941	42 057	123 936	—	9 663	11 527	—	187 183
1942	178 737	39 112	—	82 566	12 487	19 000	331 902
1943	165 329	51 853	8 831	236 139	50 581	23 700	536 433
1934—43	524 132	286 691	8 831	918 590	80 918	42 700	1 861 862

VI. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteeseen ja autoilla sekä meritse ulkomailta tuotu liha kuukausittain vuosina 1935—43

Vuosi ja kuukausi	Rautateitse				Rauta- teitse yhteensä	Autoilla	Meritse ulko- mailta	Kaiken kaikkiaan
	Helsingin pikata- ra-asema	Töölön tavara- asema	Vallilan asema	Muut pur- kauspai- kat				
	K i l o g r a m m a a							
1943								
Tammikuu	10 667	2 400	29 717	—	42 784	—	—	42 784
Helmikuu	14 270	2 001	43 666	—	59 937	—	—	59 937
Maaliskuu	—	5 128	63 799	—	68 927	—	—	68 927
Huhtikuu	—	—	51 180	—	51 180	—	—	51 180
Toukokuu	—	—	58 695	—	58 695	—	—	58 695
Kesäkuu	—	—	36 650	—	36 650	—	—	36 650
Heinäkuu	—	—	19 645	—	19 645	—	—	19 645
Elokuu	—	—	13 976	—	13 976	—	—	13 976
Syyskuu	—	—	32 237	—	32 237	—	—	32 237
Lokakuu	—	—	104 829	—	104 829	—	—	104 829
Marraskuu	—	—	83 595	—	83 595	—	—	83 595
Joulukuu	—	—	69 408	—	69 408	—	—	69 408
Koko vuosi	24 937	9 529	607 397	—	641 863	—	—	641 863

Vuosi	Rautateitse				Rauta- teitse yhteensä	Autoilla	Meritse ulko- mailta	Kaiken kaikkiaan
	Helsingin pikatava- ra-asema	Töölön tavara- asema	Vallilan asema	Muut pur- kauspai- kat				
K i l o g r a m m a a								
1942	98 757	10 001	186 749	—	295 507	—	—	295 507
1941	66 787	4 871	144 085	28 535	244 278	4 499	1 196 778	1 445 555
1940	139 826	7 600	540 874	310 408	998 708	111 148	131 971	1 241 827
1939	75 786	8 034	198 538	—	282 358	.	322 093	604 451
1938	76 973	7 316	181 768	—	266 057	.	323 609	589 666
1937	66 760	8 640	203 463	—	278 863	.	479 176	758 039
1936	78 329	27 692	67 429	—	173 450	.	420 376	593 826
1935	100 905	25 864	45 941	6 421	179 131	.	474 201	653 332

VII. Kalantuonti Helsinkiin kuukausittain v. 1943

Kuukausi	Tuoretta kalaa, kg	Suola- tai savus- tettua ka- laa, kg	Yhteensä, kg	Kuukausi	Tuoretta kalaa, kg	Suola- tai savus- tettua ka- laa, kg	Yhteensä, kg
Tammikuu	132 695	342 314	475 009	Elokuu	154 898	213 024	367 922
Helmikuu	300 942	233 386	534 328	Syyskuu	249 717	335 720	585 437
Maaliskuu	324 167	354 444	678 611	Lokakuu	170 901	329 825	500 726
Huhtikuu	626 096	201 965	828 061	Marraskuu	116 074	319 164	435 238
Toukokuu	1 043 989	121 949	1 165 938	Joulukuu	164 532	278 868	443 400
Kesäkuu	661 557	276 978	938 535	Yhteensä	4 104 126	3 243 566	7 347 692
Heinäkuu	158 558	235 929	394 487	Siitä kalasataman kautta	521 427	135 602	657 029

VIII. Kalantuonti Helsinkiin kalasataman kautta kuukausittain v. 1943

Kuukausi	Silakkaa, kg				Muuta kalaa, kg				Kaik- kiaan, kg
	Tuo- retta,	Suolat- tua,	Savus- tettua,	Yh- teensä	Tuo- retta,	Suolat- tua,	Savus- tettua,	Yh- teensä,	
Heinäkuu	51 371	40 910	—	92 281	27 952	8 650	550	37 152	129 433
Elokuu	14 640	9 588	600	24 828	46 038	5 238	2 510	53 786	78 614
Syyskuu	98 317	12 646	9 550	120 513	35 705	2 707	—	38 412	158 925
Lokakuu	13 826	24 018	—	37 844	95 835	1 288	—	97 123	134 967
Marraskuu	17 840	738	3 200	21 778	45 075	635	—	45 710	67 488
Joulukuu	44 535	3 708	2 600	50 843	30 293	6 466	—	36 759	87 602
Yhteensä	240 529	91 608	15 950	348 087	280 898	24 984	3 060	308 942	657 029

Kuukausi	Rautateitse			Autoilla			Meritse		Kaik- kiaan, kg
	Tuo- retta, kg	Suo- lattua, kg	Savus- tettua, kg	Tuo- retta, kg	Suo- lattua, kg	Savus- tettua, kg	Tuo- retta, kg	Suo- lattua, kg	
Heinäkuu	—	1 000	—	68 481	16 730	550	10 842	31 830	129 433
Elokuu	7 355	2 088	610	41 758	5 390	2 500	11 565	7 348	78 614
Syyskuu	44 750	1 036	—	77 249	1 660	9 550	12 023	12 657	158 925
Lokakuu	50 853	16 809	—	41 503	—	—	17 305	8 497	134 967
Marraskuu	37 741	861	400	12 410	—	2 800	12 764	512	67 488
Joulukuu	60 460	6 000	1 400	4 060	1 315	1 200	10 308	2 859	87 602
Yhteensä	201 159	27 794	2 410	245 461	25 095	16 600	74 807	63 703	657 029